

**Gemensamt yttrande
2/2022 från EDPB och
EDPS om
Europaparlamentets och
rådets förslag om
harmoniserade regler för
skälig åtkomst till och
användning av data
(dataakten)**

Antaget den 4 maj 2022

Sammanfattning

Med detta gemensamma yttrande avser EDPB och EDPS att uppmärksamma ett antal övergripande problem med förslaget till dataakt, och de uppmanar medlagstiftaren att vidta kraftfulla åtgärder.

EDPB och EDPS noterar att förslaget skulle gälla många olika produkter och tjänster, däribland uppkopplade produkter (sakernas internet), medicinsk eller hälsorelaterad utrustning och virtuella assistenter. Vissa produkter och tjänster kan även behandla särskilda kategorier av personuppgifter, såsom uppgifter om hälsa eller biometriska uppgifter. I och med att förslaget inte uttryckligen undantar vissa typer av uppgifter från dess tillämpningsområde kan uppgifter som avslöjar mycket känslig information om enskilda personer bli föremål för delning och användning enligt bestämmelserna i förslaget.

EDPB och EDPS välkomnar de ansträngningar som gjorts för att se till att förslaget inte påverkar den gällande ramen för dataskydd, men anser att ytterligare skyddsåtgärder är nödvändiga för att förhindra ett i praktiken försämrat skydd av den grundläggande rätten till integritet och den grundläggande rätten till skydd av personuppgifter. För det första krävs ytterligare skyddsåtgärder eftersom rättigheterna avseende åtkomst till samt användning och delning av data enligt förslaget troligtvis skulle utökas till att omfatta andra enheter än de registrerade, däribland företag, beroende på vilket rättsförhållande som ligger till grund för användningen av produkten. För det andra är EDPB och EDPS djupt oroade över de bestämmelser i förslaget som rör skyldigheten att göra data tillgängliga för offentliga myndigheter och unionens institutioner, byråer eller organ om det föreligger exceptionella behov. Slutligen är EDPB och EDPS bekymrade över att den tillsynsmekanism som införs genom förslaget kan leda till en fragmenterad och inkonsekvent tillsyn.

1. Rättigheterna avseende åtkomst till samt användning och delning av data

För att begränsa risken att förslaget tolkas eller genomförs på ett sätt som skulle kunna påverka eller underminera tillämpningen av den befintliga dataskyddslagstiftningen, uppmanar EDPB och EDPS medlagstiftaren att uttryckligen ange att dataskyddslagstiftningen har företräde i händelse av att bestämmelserna i förslaget strider mot den när det gäller behandling av personuppgifter.

För att främja uppgiftsminimering bör produkterna utformas så att de registrerade ges möjlighet att använda dem anonymt eller på ett så lite integritetskränkande sätt som möjligt, oavsett vilket rättsförhållande som ligger till grund för användningen av produkten. Datainnehavarna bör också begränsa den mängd uppgifter som lämnar produkten i den mån det är möjligt (t.ex. genom att anonymisera uppgifter).

Den utökade rätten till dataportabilitet, som anges i skäl 31 som ett av målen med förslaget, skulle när det gäller personuppgifter kräva att de registrerade ges verkliga möjligheter att få mer kontroll över sina personuppgifter. I och med att definitionen av *användare* omfattar juridiska personer får denna rätt, när den utövas av företag, formen av en kommersiell skyldighet för tillverkaren/datainnehavaren att ge företag tillgång till data och tillåta att de utnyttjas, snarare än att vara en enskild persons rättighet att få tillgång till och portera sina personuppgifter. Enligt begreppet *användare* i förslaget får enskilda personer i själva verket ta del av den utökade rätten till portabilitet endast tillfälligtvis, beroende på vilket rättsförhållande som ligger till grund för deras användning av produkten eller den tillhörande tjänsten (ägende, uthyrning eller leasing), snarare än som en följd av deras förhållande till den information som rör deras privata användning av produkten eller tjänsten.

För att enskilda personer ska få verklig kontroll över sina personuppgifter behöver därför begreppet *användare* i artikel 2.5 i förslaget, samt i resten av texten till förslaget, integreras och specificeras enligt följande: a) I definitionen av *användare* bör ”och de registrerade” läggas till, och b) det bör göras tydlig åtskillnad mellan situationer där användaren är den registrerade och situationer där användaren inte är den registrerade.

När användaren inte är den registrerade rekommenderar EDPB och EDPS att det anges att personuppgifter som genereras genom användning av en produkt eller tillhörande tjänst endast får göras tillgängliga för användaren i enlighet med framför allt artiklarna 6 och 9 i den allmänna dataskyddsförordningen och, i förekommande fall, under förutsättning att kraven i artikel 5.3 i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation är uppfyllda. Liknande överväganden gäller för tillgängliggörandet av data för tredje parter på begäran av en företagsanvändare.

EDPB och EDPS framhåller behovet av att se till att åtkomst till samt användning och delning av personuppgifter av andra användare än registrerade, liksom av tredje parter och datainnehavare, bör ske i full överensstämmelse med samtliga bestämmelser i den allmänna dataskyddsförordningen, förordning (EU) 2018/1725 och direktivet om integritet och elektronisk kommunikation; detta innebär att informera de registrerade om de personuppgiftsansvarigas åtkomst till deras personuppgifter och att de personuppgiftsansvariga underlättar för registrerade att utöva sina rättigheter. EDPB och EDPS påminner också om att det är viktigt att se till att eventuell vidare behandling av personuppgifter är förenlig med framför allt artikel 6.4 i den allmänna dataskyddsförordningen och – med särskild hänsyn till möjligheten till automatiserat beslutsfattande, däribland profilering – med de relevanta skyldigheter som föreskrivs i artikel 22 i den allmänna dataskyddsförordningen.

EDPB och EDPS rekommenderar också att det införs tydliga begränsningar eller restriktioner i förslaget vad gäller användningen av personuppgifter som genereras när andra enheter än registrerade använder en produkt eller tjänst, framför allt om uppgifterna i fråga sannolikt kommer att göra det möjligt att dra exakta slutsatser om de registrerades privatliv eller på annat sätt medför stora risker för de berörda personernas rättigheter och friheter. EDPS och EDPB rekommenderar särskilt att det införs tydliga begränsningar för användningen av personuppgifter som genereras genom att en produkt eller tillhörande tjänst används för direkt marknadsföring eller reklam, övervakning av anställda eller bedömning av kreditvärdighet, eller för att avgöra om en person har rätt till sjukförsäkring eller för beräkning eller ändring av försäkringspremier. Denna rekommendation påverkar inte eventuella ytterligare begränsningar som kan vara lämpliga, till exempel för att skydda utsatta personer, i synnerhet minderåriga, eller på grund av den särskilda känsligheten hos vissa kategorier av uppgifter (t.ex. uppgifter om användningen av medicintekniska produkter eller biometriska uppgifter) och de skyddsmekanismer som föreskrivs i unionslagstiftningen om dataskydd.

2. Skyldigheten att göra data tillgängliga vid exceptionella behov

När det gäller kapitel V i förslaget är EDPB och EDPS djupt oroade över huruvida skyldigheten att göra data tillgängliga för offentliga myndigheter och unionens institutioner, byråer eller organ vid exceptionella behov är laglig, nödvändig och proportionerlig.

EDPB och EDPS erinrar om att en begränsning av rätten till skydd av personuppgifter ska bygga på en rättslig grund som är tillräckligt tillgänglig och förutsebar samt formulerad med sådan precision att enskilda personer kan förstå dess omfattning. I enlighet med principerna om nödvändighet och proportionalitet ska den rättsliga grunden också definiera omfattningen och utövandet av de behöriga myndigheternas befogenheter, och ska åtföljas av ett tillräckligt skydd för enskilda personer mot godtycklig behandling.

EDPB och EDPS noterar att de omständigheter som motiverar åtkomsten inte är tillräckligt snävt angivna och menar att lagstiftaren behöver vara mycket strängare i definitionen av vad som utgör ett nödläge eller exceptionellt behov.

EDPB och EDPS anser dessutom att vissa offentliga myndigheter samt unionens institutioner, byråer och organ bör undantas från tillämpningsområdet för kapitel V som sådant, och att de endast bör kunna kräva att datainnehavare gör data tillgängliga i enlighet med befogenheterna i sektorsspecifik lagstiftning.

3. Genomförande och verkställighet

EDPB och EDPS framhåller risken för operativa svårigheter till följd av utnämningen av fler än en behörig myndighet med ansvar för tillämpningen och genomförandet av förslaget. EDPB och EDPS är djupt oroade över att denna styrningsstruktur kan leda till komplexitet och förvirring för både organisationer och registrerade, samt till olika regleringsstrategier i unionen, vilket skulle påverka enhetligheten i fråga om övervakningen och genomförandet.

EDPB och EDPS välkomnar utnämningen av tillsynsmyndigheterna för dataskydd som behöriga myndigheter med ansvar för att övervaka tillämpningen av förslaget i den mån det gäller skyddet av personuppgifter; detta är av vikt för att undvika oförenlighet och möjliga konflikter mellan bestämmelserna i förslaget och dataskyddslagstiftningen samt för att bevara den grundläggande rätt till skydd av personuppgifter som fastställs i artikel 16 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*) och artikel 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

EDPB och EDPS ber medlagstiftarna att även utse nationella tillsynsmyndigheter för dataskydd som samordnande behöriga myndigheter i enlighet med förslaget. Tillsynsmyndigheter för dataskydd har en unik expertis, både rättslig och teknisk, för att övervaka databehandlingens efterlevnad. Med tanke på att den allmänna dataskyddsförordningen är tillämplig när personuppgifter och icke-personuppgifter i ett dataset hänger oupplösligt samman anser EDPB och EDPS vidare att dataskyddsmyndigheternas roll bör stå fast i styrningsstrukturen i förslaget.

Med hänsyn till den tillsynsroll som EDPS har i egenskap av dataskyddsmyndighet för unionens institutioner, byråer och organ, liksom det faktum att vissa av unionens institutioner, byråer och organ också kan agera som användare eller datainnehavare i den mening som avses i förslaget, rekommenderar EDPB och EDPS att det i förslaget hänvisas till EDPS som behörig myndighet för tillsynen av hela förslaget i den mån det gäller unionens institutioner, byråer och organ.

Innehållsförteckning

1	Bakgrund.....	6
2	Yttrandets tillämpningsområde	7
3	Bedömning.....	7
3.1	Allmänna kommentarer.....	7
3.2	Samspel mellan förslaget och EU:s dataskyddslagstiftning.....	9
3.3	Samspel mellan förslaget och rättsakten om digitala marknader samt dataförvaltningsakten	11
3.4	Allmänna bestämmelser (kapitel I i förslaget).....	13
3.4.1	Artikel 1: Syfte och tillämpningsområde	13
3.4.2	Artikel 2: Definitioner	13
3.5	Datadelning mellan företag och konsument och mellan företag (kapitel II i förslaget)	14
3.6	Skyldigheter för datainnehavare som enligt lag är skyldiga att göra data tillgängliga och villkor i samband med åtkomst till och användning av data mellan företag (kapitlen III och IV i förslaget).....	18
3.7	Åtkomst till och användning av data av offentliga myndigheter och unionens institutioner, byråer eller organ (kapitel V)	21
3.8	Skyddsåtgärder för icke-personuppgifter i internationella sammanhang (kapitel VII i förslaget).....	25
3.9	Genomförande och verkställighet (kapitel IX i förslaget)	26

Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen har antagit detta gemensamma yttrande

med beaktande av artikel 42.2 i förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG,

med beaktande av EES-avtalet, särskilt dess bilaga XI och protokoll 37, ändrat genom gemensamma EES-kommitténs beslut nr 154/2018 av den 6 juli 2018.

HÄRIGENOM FRAMFÖRS FÖLJANDE.

1 BAKGRUND

1. Förslaget till dataakt (nedan kallat *förslaget*) antas i enlighet med meddelandet *En EU-strategi för data* (nedan kallad *datastrategin*)¹.
2. Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB) och Europeiska datatillsynsmannen (EDPS) noterar att kommissionen menar att "[a]llmänheten kommer att lita på och ta till sig datadrivna innovationer först när de är övertygade om att all delning av personuppgifter inom EU sker i full överensstämmelse med unionens strikta dataskyddsregler"².
3. Såsom specificeras i dess motivering är förslaget "en central pelare och det andra stora initiativet som tillkännages inom ramen för datastrategin", som framför allt bidrar till "skapandet av en sektorsöverskridande styrningsram för åtkomst till och användning av data genom lagstiftning i frågor som påverkar förhållandena mellan olika aktörer i dataekonomin, för att ge incitament till ett horisontellt utbyte av data mellan sektorerna". De specifika målen med förslaget är följande:
 - "Underlätta konsumenternas och företagens åtkomst till och användning av data, och samtidigt bevara incitamenten att investera i skapandet av värde genom data.
 - Se till att de offentliga myndigheterna och unionens institutioner, byråer och organ kan använda data som innehas av företag i särskilda situationer där behovet av data är stort.
 - Underlätta byten mellan olika tjänster för molnteknik och edge computing.
 - Införa skyddsåtgärder mot olaglig överföring av data utan föregående meddelande av molntjänstleverantören.
 - Utarbeta interoperabilitetsstandarder för data som ska återanvändas mellan olika sektorer"³.

¹ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *En EU-strategi för data*, av den 19 februari 2020, COM(2020) 66 final.

² *En EU-strategi för data*, inledningen, s. 1.

³ Motiveringen, s. 3.

2 YTTRANDETS TILLÄMPNINGSSOMRÅDE

4. Den 23 februari 2022 offentliggjorde kommissionen förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om harmoniserade regler för skäligen åtkomst till och användning av data (nedan kallat *dataakten* eller *förslaget*).
5. Den 23 februari 2022 begärde kommissionen ett gemensamt yttrande från EDPB och EDPS (nedan kallat *yttrandet*) om förslaget på grundval av artikel 42.2 i förordning (EU) 2018/1725.
6. **Förslaget är av särskild betydelse för skyddet av enskilda personers grundläggande rättigheter och friheter med avseende på behandling av personuppgifter. Yttrandets tillämpningsområde är begränsat till de aspekter i förslaget som är kopplade till och avser personuppgifter, vilka är en av hörnstenarna i förslaget.**
7. EDPB och EDPS välkomnar skäl 7 i förslaget, där det uttryckligen anges att förslaget kompletterar, utan att påverka tillämpningen av, unionslagstiftning om dataskydd och personlig integritet, i synnerhet den allmänna dataskyddsförordningen och direktivet om integritet och elektronisk kommunikation.
8. EDPB och EDPS framhåller att **det är nödvändigt att säkerställa och upprätthålla respekten för och tillämpningen av EU:s regelverk för skydd av personuppgifter. När det gäller personuppgifter inom ramen för förslaget är det av största vikt att i förslagets lagtext otvetydigt undvika oförenlighet och möjliga konflikter med den allmänna dataskyddsförordningen, direktivet om integritet och elektronisk kommunikation samt förordning (EU) 2018/1725.** Detta är inte bara av rättssäkerhetsskäl, utan också för att undvika att förslaget direkt eller indirekt äventyrar de grundläggande rättigheterna till integritet och skyddet av personuppgifter i enlighet med artiklarna 7 och 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*) och artikel 16 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*).
9. Såsom förklaras i detta yttrande väcker förslaget flera farhågor vad gäller skyddet av de grundläggande rättigheterna till integritet och skyddet av personuppgifter, men **syftet med yttrandet är inte att presentera en uttömmande förteckning över alla problem, och inte heller att alltid tillhandahålla förslag på alternativa lydelse. Yttrandet syftar i stället till att ta itu med de allvarigaste bristerna i förslaget med avseende på iakttagandet av integritet och dataskydd.**

3 BEDÖMNING

3.1 Allmänna kommentarer

10. EDPB och EDPS är införstådda med målet att frigöra potentialen hos information som hämtas från data för att få värdefull kunskap för viktiga gemensamma värden samt för hälsa, vetenskap, forskning och klimatåtgärder. De framhåller dessutom att den allmänna dataskyddsförordningen redan ombesörjer detta i fråga om personuppgifter.
11. EDPB och EDPS erkänner också vikten av och välkomnar syftet att tillhandahålla en mer effektiv rätt till dataportabilitet, för att underlätta innovation och främja konkurrens samt för att ge konsumenter

som använder produkter eller tillhörande tjänster möjlighet att på ett meningsfullt sätt kontrollera hur data som genereras när de använder produkten eller den tillhörande tjänsten används⁴.

12. Förslaget syftar till att fastställa harmoniserade regler om att göra data som genereras genom användningen av en produkt eller tillhörande tjänst tillgängliga för användaren av den produkten eller tjänsten och om datainnehavares tillhandahållande av data till datamottagare⁵. EDPB och EDPS tillstår därför att förslagets planerade tillämpningsområde inte uteslutande gäller personuppgifter, utan i stället både personuppgifter och icke-personuppgifter som genereras genom användning av produkter och tjänster i den mening som avses i förslaget.
13. EDPB och EDPS konstaterar emellertid att den förstärkta rätten till portabilitet skulle utökas till att omfatta **många olika slags produkter och tjänster som kan avslöja mycket känsliga uppgifter** om enskilda personer, däribland barn och andra utsatta grupper av registrerade. Förslaget riktar sig uttryckligen till data som genereras inom ramen för sakernas internet och kropparnas internet, inbegripet fordon, hemutrustning och konsumentvaror samt medicinsk och hälsorelaterad utrustning.⁶ Data som genereras av sådana uppkopplade produkter kommer att omfattas av de rättigheter och skyldigheter avseende dataåtkomst som införs genom förslaget. Följaktligen kan data från de registrerades mest privata platser och miljöer komma att behandlas, liksom mycket känsliga hälsouppgifter.
14. I förslaget särskiljs inte mellan personuppgifter, såsom de definieras i artikel 4.1 i den allmänna dataskyddsförordningen, och icke-personuppgifter vid fastställandet av tillämpningsområdet för rättigheterna till åtkomst till samt delning och användning av data. Dessutom skulle **rättigheterna till åtkomst till samt användning och delning av data enligt förslaget i praktiken troligtvis utökas till att omfatta andra enheter än registrerade**, däribland företag, beroende på vilket rättsförhållande som ligger till grund för användningen av produkten. De rättigheter och skyldigheter avseende datadelning som är tänkta att införas genom förslaget ger därmed upphov till en **betydande risk för att personuppgifter samlas in, delas och används utan den registrerades kännedom**, framför allt om detta inte specificeras enligt rekommendationerna i detta yttrande, i synnerhet när en annan användare än den registrerade utövar rätten till dataportabilitet. Exemplet på problematiska användningsfall omfattar, men är inte begränsade till, enheter som spårar produkters geografiska läge eller tjänster som utförs av registrerade som inte är användare i den mening som avses i förslaget.
15. EDPB och EDPS är bekymrade över att förslaget i dess nuvarande lydelse på ett avgörande sätt skulle driva på en utveckling mot en kommersialisering av personuppgifter som innebär att de uteslutande ses som en handelsvara. Detta skulle inte bara undergräva själva konceptet mänsklig värdighet och det människocentrerade angreppssätt som EU vill upprätthålla i sin datastrategi, utan det skulle också riskera att urholka rättigheterna till integritet och dataskydd som grundläggande rättigheter⁷.
16. EDPB och EDPS erkänner och välkomnar de ansträngningar som gjorts för att se till att förslaget inte påverkar den nuvarande dataskyddsförordningen i form av den allmänna dataskyddsförordningen och direktivet om integritet och elektronisk kommunikation. Med det sagt anser EDPB och EDPS att

⁴ Motiveringen, s. 13.

⁵ Artikel 1.1 i förslaget.

⁶ Skäl 14 i förslaget.

⁷ Se i detta avseende också https://edpb.europa.eu/system/files/2021-05/edpb_statementondga_19052021_en_0.pdf, s. 4.

ytterligare skyddsåtgärder är nödvändiga för att förhindra ett i praktiken försämrat skydd av personuppgifter och av den grundläggande rätten till integritet.

17. I återstoden av detta yttrande ger EDPB och EDPS rekommendationer om hur relevanta dataskyddsprinciper, skyddsåtgärder och skyldigheter i förslaget kan effektiviseras. Med hänsyn till det breda tillämpningsområdet för rättigheterna och skyldigheterna i förslaget avseende åtkomst till samt användning och delning av data är det inte tillräckligt med generella hänvisningar till den allmänna dataskyddsförordningen. EDPB och EDPS anser att ytterligare specificeringar är nödvändiga, framför allt där lydelsen i förslaget riskerar att leda till feltolkningar om en mer fullständig hänvisning till dataskyddslagstiftningen (både den allmänna dataskyddsförordningen och direktivet om integritet och elektronisk kommunikation) inte uttryckligen framhävs. EDPB och EDPS anser att det finns en risk för att förslaget, om sådana specificeringar saknas, ger ett sämre skydd för de registrerade, tvärt emot de mål som kommissionen angett.
18. Dessa rekommendationer gäller även det oklara tillämpningsområdet (med avseende på personuppgifter och/eller icke-personuppgifter) för rättigheterna och skyldigheterna avseende åtkomst till samt delning och användning av data av datainnehavare, användare (som inte är registrerade) och tredje parter eller mottagare i enlighet med förslaget.
19. Med hänsyn till att den förstärkta rätten till portabilitet skulle utökas till att omfatta många olika slags produkter och tjänster som kan avslöja mycket känsliga uppgifter om enskilda personer, understryker EDPB och EDPS därför att det i förslaget – för att inte sänka skyddsnivån för personuppgifter – klart och tydligt bör anges att behandling av personuppgifter av datainnehavare, användare (som inte är registrerade) och tredje parter eller mottagare ska omfattas av alla villkor och bestämmelser som föreskrivs i dataskyddslagstiftningen⁸.

3.2 Samspel mellan förslaget och EU:s dataskyddslagstiftning

20. EDPB och EDPS noterar att det i artikel 1.3 i förslaget anges att "[u]nionslagstiftningen om skydd av personuppgifter, personintegritet och konfidentialitet för kommunikation samt terminalutrustningens integritet ska tillämpas på personuppgifter som behandlas i samband med de rättigheter och skyldigheter som fastställs i denna förordning" och att förslaget "inte [påverkar] tillämpligheten för unionslagstiftning om skydd av personuppgifter, i synnerhet förordning (EU) 2016/679 och direktiv 2002/58/EG, inbegripet tillsynsmyndigheternas befogenheter och behörighet." I samma bestämmelse fastställs det också att "[i] den mån som de rättigheter som fastställs i kapitel II i denna förordning berörs och, i de fall då användaren är den registrerade, när det gäller personuppgifter som omfattas av rättigheterna och skyldigheterna enligt det kapitlet, ska bestämmelserna i denna förordning komplettera rätten till dataportabilitet enligt artikel 20 i förordning (EU) 2016/679."
21. EDPB och EDPS är mycket positiva till målet i artikel 1.3 i förslaget, nämligen att säkerställa att tillämpningen av de befintliga reglerna och principerna om dataskydd inte ska påverkas eller undermineras. I sitt uttalande om paketet om digitala tjänster och datastrategin⁹ uppmanade EDPB kommissionen att säkerställa rättssäkerhet och samstämmigheten med den befintliga

⁸ Se särskilt punkt 22 och fotnot 8 i yttrandet.

⁹ EDPB, *Uttalande om paketet om digitala tjänster och datastrategin*, 18 november 2021.

dataskyddsrådet. EDPB anmodade kommissionen att särskilt se till att reglerna och principerna om dataskydd får företräde vid behandling av personuppgifter.

22. EDPB och EDPS ser positivt på att kompromisstexten i dataförvaltningsakten, både i skälen och i artikeldelen, uttryckligen anger att om det uppstår en konflikt mellan bestämmelserna i dataförvaltningsakten och unionsrätten, eller nationell rätt om skydd av personuppgifter som har antagits i enlighet med unionsrätten, ska den senare ha företräde¹⁰.
23. EDPB och EDPS rekommenderar starkt att ändra artikel 1.3 i förslaget för att anpassa den till lydelsen i dataförvaltningsakten, i syfte att öka samstämmigheten mellan förslaget, dataförvaltningsakten och befintlig lagstiftning om skydd av personuppgifter. EDPB och EDPS anser att en hänvisning till förordning (EU) 2018/1725 bör införas i artikel 1.3 och i skäl 30¹¹.
24. EDPB och EDPS anser att detta uttryckliga angivande är nödvändigt, mot bakgrund av de enheter som kan dra nytta av rätten att få åtkomst till samt använda och dela data som genereras genom användning av produkter eller tillhörande tjänster. I förslaget ges dessa rättigheter till användaren, vilken definieras som en "fysisk eller juridisk person som äger, hyr eller leasar en produkt eller erhåller en [tjänst]"¹². I skäl 18 klargörs att en användare kan vara *ett företag eller en konsument* som har köpt, hyrt eller leasat produkten. Detta innebär att rätten att få åtkomst till samt använda och dela data i praktiken troligtvis kommer att utökas till att omfatta andra enheter än den registrerade, däribland företag, beroende på vilket rättsförhållande som ligger till grund för användningen av produkten¹³.
25. EDPB och EDPS erkänner att andra enheter än den registrerade kan ha berättigade skäl till att få åtkomst till data som genereras genom användning av en produkt eller tillhörande tjänst. EDPB och EDPS anser samtidigt att det också finns en betydande risk för att rättigheterna till åtkomst till samt delning eller användning av data som genereras genom användning av en produkt eller tillhörande tjänst kan komma att utövas för att på ett otillbörligt sätt inskränka de registrerades rättigheter och friheter. En arbetsgivare som har köpt virtuella röstassistenter och gjort dem tillgängliga för sina anställda skulle till exempel kunna använda åtkomsträtten för att ta del av deras sökhistorik.
26. För att begränsa risken att förslaget tolkas eller genomförs på ett sätt som skulle kunna påverka eller underminera tillämpningen av den befintliga dataskyddslagstiftningen uppmanar EDPB och EDPS lagstiftaren att förtydliga lydelsen i artikel 1.3 genom att uttryckligen ange att dataskyddslagstiftningen har **företräde** vid en konflikt med bestämmelserna i förslaget, i den mån det gäller behandling av personuppgifter.

¹⁰ Artikel 1.2a och skäl 3a i utkastet till förordning om europeisk dataförvaltning (dataförvaltningsakten) – texten kan komma att ändras, december 2021, finns att tillgå via <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/11/30/promoting-data-sharing-presidency-reaches-deal-with-parliament-on-data-governance-act/>

¹¹ I artikel 1.2 d i förslaget anges att förordningen är tillämplig på "[o]ffentliga organ och unionens institutioner, byråer eller organ som begär att datainnehavare gör data tillgängliga när det finns ett exceptionellt behov av dessa data för utförandet av en uppgift i allmänt intresse samt de datainnehavare som tillhandahåller data till följd av en sådan begäran" (dvs. unionsinstitutioner, unionsbyråer eller unionsorgan som inger en begäran enligt kapitel V), men i artikeln utesluts inte unionens institutioner, byråer och organ vare sig från begreppet användare eller från begreppet mottagare. En begäran från någon av unionens institutioner eller byråer eller något av dess organ bör under alla omständigheter också uppfylla kraven i förordning (EU) 2018/1725 (utöver kraven i kapitel V).

¹² I artikel 2.5 i förslaget hänvisas till "en tjänster", vilket bör rättas så att det står "en tjänst" i singular.

¹³ Se även skäl 18 i förslaget.

27. Slutligen rekommenderar EDPB och EDPS också att det i artiklarna 3, 4, 5, 6 och 8 i förslaget **görs en tydlig åtskillnad** mellan de registrerades rättigheter att få åtkomst till och använda data som genereras genom deras egen användning av produkter eller tillhörande tjänster och andra aktörers eventuella rättigheter och skyldigheter. Åtkomst till och delning av personuppgifter **av andra användare än den registrerade** bör **endast vara möjligt i den mån** alla tillämpliga principer och regler om dataskydd medger sådan behandling av personuppgifter¹⁴.
28. EDPB och EDPS skulle till exempel välkomna ett skäl där det anges att genomförandet av ett avtal, i enlighet med den allmänna dataskyddsförordningen, endast kan utgöra en rättslig grund för behandling av personuppgifter om den registrerade är en part eller om åtgärder vidtas på begäran av den registrerade innan avtalet ingås. Av skälet bör det dessutom framgå att kravet på nödvändighet inte uppfylls endast genom att inkludera en avtalsklausul med bestämmelser om behandlingen. Den personuppgiftsansvarige bör kunna visa hur huvudföremålet i det angivna avtalet med den registrerade rent faktiskt inte kan fullgöras om den särskilda behandlingen av personuppgifterna i fråga inte äger rum¹⁵.

3.3 Samspel mellan förslaget och rättsakten om digitala marknader samt dataförvaltningsakten

29. EDPB och EDPS noterar att förslaget är tänkt som ett **komplement**¹⁶ till förslaget till en **rättsakt om digitala marknader**¹⁷ och dataförvaltningsakten¹⁸.
30. EDPB och EDPS noterar att **företag som har utsetts till grindvakter enligt rättsakten om digitala marknader** inte är godtagbara **tredje parter** för datadelning enligt förslaget¹⁹.
31. EDPB och EDPS noterar att förslaget **inte redogör för samspelet med vissa viktiga bestämmelser i rättsakten om digitala marknader** i samband med datadelning, i synnerhet vad gäller artikel 6.1 h²⁰ och artikel 6.1 i²¹ i rättsakten om digitala marknader. I detta avseende rekommenderar EDPB och EDPS

¹⁴ I den mån det gäller personuppgifter behöver besakfenheten hos den utökade rätten till dataportabilitet klargöras, enligt följande:

Om denna rätt utövas av ett företag skulle det handla om en kommersiell skyldighet för tillverkaren/datainnehavaren att ge företag åtkomst till uppgifter, med förbehåll för alla villkor och begränsningar i den allmänna dataskyddsförordningen, snarare än en "rätt" att portera och låta behandla personuppgifter.

¹⁵ EDPB, *Riktlinjer 2/2019 om behandling av personuppgifter enligt artikel 6.1 b i dataskyddsförordningen i samband med tillhandahållandet av onlinetjänster till registrerade*, version 2.0, antagna den 8 oktober 2019.

¹⁶ Motiveringen till förslaget, s. 4 och 5.

¹⁷ COM(2020) 842 final.

¹⁸ [COM\(2020\) 767 final](#).

¹⁹ Artikel 5.2 i förslaget.

EDPB och EDPS konstaterar också att den utökade rätten till dataportabilitet är undantagen från tillämpningsområdet när det gäller data som genereras genom användning av produkter eller tillhörande tjänster som tillhandahålls av mikroföretag eller små företag enligt artikel 7.1.

²⁰ Artikel 6.1 h i förslaget till rättsakt om digitala marknader, enligt vilken bland andra grindvakter skulle vara skyldiga att tillhandahålla verktyg för slutanvändare för att underlätta utövandet av dataportabilitet, i enlighet med den allmänna dataskyddsförordningen, bland annat genom tillhandahållande av kontinuerlig åtkomst i realtid. Observera att det vid tidpunkten för utarbetandet (den 1 april 2022) ännu inte finns någon allmänt tillgänglig kopia av kompromisstexten (till skillnad från i fallet med dataförvaltningsakten).

²¹ Artikel 6.1 i i förslaget till rättsakt om digitala marknader, enligt vilken grindvakter skulle vara skyldiga att tillhandahålla kontinuerlig åtkomst i realtid till och användning av aggregerade eller icke-aggregerade data endast om det har ett direkt samband med slutanvändarens användning av de produkter eller tjänster som tillhandahålls av den berörda

att förslaget anpassas till den slutliga texten till rättsakten om digitala marknader när den godkänns av medlagstiftarna.

32. EDPB och EDPS anser framför allt att vissa begränsningar vad gäller **typer av data som ska göras tillgängliga**, exempelvis sådan sökning, klickning och visning av data (från onlinesökningar) som avses i artikel 6.1 j i rättsakten om digitala marknader, som ska tillgängliggöras i anonymiserad form²², på motsvarande sätt också bör gälla i samband med datadelning med koppling till frågor som ställs till virtuella assistenter.
33. När det gäller dataförvaltningsakten konstaterar EDPB och EDPS att förslaget innehåller en **annan definition** av begreppet *datainnehavare*²³ än den som återfinns i dataförvaltningsakten, vilket kan skapa rättsosäkerhet. Definitionen av *datainnehavare* i förslaget bör dessutom förtydligas ytterligare²⁴.
34. EDPB och EDPS anser att det bör förtydligas ytterligare i förslagets artikeldel om, och på vilka villkor, en datamottagare²⁵ kan vara en **leverantör av datadelningstjänster**²⁶ (eller av dataförmedlingstjänster²⁷) enligt vad som avses i dataförvaltningsakten. I skäl 35 avses ett fall där den tredje parten är leverantör av en dataförmedlingstjänst i den mening som avses i dataförvaltningsakten, och det anges vidare att **de skyddsåtgärder för den registrerade som föreskrivs i dataförvaltningsakten ska tillämpas i detta fall**. Det som står i skäl 35 i förslaget återspeglas dock inte av någon bestämmelse i förslagets artikeldel. EDPB och EDPS rekommenderar **ett närmare angivande av de specifika skyddsåtgärder** för registrerade som finns i dataförvaltningsakten och som skulle vara tillämpliga på datadelning från datainnehavare till tredje parter som förmedlare i enlighet med förslaget. I linje med anmärkningarna i avsnitt 3.2 bör det dessutom specificeras i förslaget att dessa skyddsåtgärder är ett **komplement** till de som fastställs i den allmänna dataskyddsförordningen och i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation²⁸, och i synnerhet i enlighet med detta direktiv, kravet på slutanvändarens samtycke till den tredje partens behandling av personuppgifter.

företagsanvändare genom den relevanta centrala plattformstjänsten, och när slutanvändaren väljer att delta med samtycke i den mening som avses i den allmänna dataskyddsförordningen.

²² Se även *EDPS Opinion 2/2021 on the Proposal for a Digital Markets Act*, 10 februari 2021, punkt 32, s. 12, där det står att grindvakten ska kunna visa att anonymiserad sökning, klickning och visning av data på lämpligt sätt har prövats mot möjliga risker för avanonymisering.

²³ Begreppet *datainnehavare* definieras i artikel 2.6 i förslaget samt i artikel 2.5 i förslaget till dataförvaltningsakt.

²⁴ Innebörden av ”genom kontroll av den tekniska designen för produkten och tillhörande tjänster” kan behöva specificeras.

²⁵ Enligt definitionen i artikel 2.7 i förslaget.

²⁶ ”Leverantörer av dataförmedlingstjänster” i rådets kompromisstext, LIMITE, 10 december 2021 [ska kontrolleras, uppdateras när/om en offentlig version blir tillgänglig].

²⁷ Se artikel 9 i förslaget till dataförvaltningsakt.

²⁸ Direktivet om integritet och elektronisk kommunikation: artikel 5.3.

3.4 Allmänna bestämmelser (kapitel I i förslaget)

3.4.1 Artikel 1: Syfte och tillämpningsområde

35. EDPB och EDPS konstaterar att eftersom mycket breda begrepp används i artikel 1.1 i förslaget, såsom *produkt* och *tillhörande tjänst*, är också tillämpningsområdet mycket brett och skulle behöva förtydligas²⁹.
36. I artikel 1.4 i förslaget anges att det inte påverkar unionsrättsakter och nationella rättsakter som föreskriver åtkomst till samt delning och användning av data för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, däribland förordning (EU) 2021/784 och förslagen om e-bevisning [COM(2018) 225 och 226], och att det inte heller påverkar respektive bestämmelser i direktiv (EU) 2015/849 och förordning (EU) 2015/847. Medlemsstaternas behörigheter i fråga om verksamhet som rör allmän säkerhet, försvar, nationell säkerhet, tull- och skatteförvaltning samt medborgarnas hälsa och säkerhet i enlighet med unionsrätten påverkas inte heller av förslaget.
37. Det är emellertid oklart om det finns något relevant samspel mellan artikel 1.4 i förslaget och dessa förordningar och detta direktiv. Att ange att förslaget inte påverkar dessa rättsakter innebär inte att databehandling som utförs i enlighet med förslaget inte kan användas vid tillämpning av rättsakterna. EDPB och EDPS rekommenderar att det eventuella samspelet med ovannämnda rättsliga ramar specificeras ytterligare³⁰.

3.4.2 Artikel 2: Definitioner

38. Definitionen av *data* i artikel 2.1 i förslaget skulle, beroende på beskaffenheten hos de data som berörs, även kunna omfatta personuppgifter, vilket innebär att bestämmelserna i förslaget kan vara tillämpliga vid sidan av den allmänna dataskyddsförordningen. Begreppet *data* används i förslaget både för att hänvisa till personuppgifter och icke-personuppgifter, vilket kan leda till förvirring. I skäl 24 hänvisas exempelvis till möjligheten för datainnehavare att använda data som genereras av användaren på grundval av en avtalsöverenskommelse, utan att det klargörs vilken typ av data som avses. Om detta exempel också omfattar personuppgifter är det ofullständigt med avseende på de skyldigheter som personuppgiftsansvariga har i enlighet med den allmänna dataskyddsförordningen, och skulle därför lätt kunna misstolkas.
39. EDPB och EDPS rekommenderar därför medlagstiftaren att komplettera artikel 2 i förslaget med en definition av *personuppgifter* (i enlighet med den allmänna dataskyddsförordningen) och *icke-personuppgifter*. På ett liknande sätt rekommenderar EDPB och EDPS att lägga till definitioner av *registrerad* och *samtycke* i artikel 2 i förslaget, eftersom dessa begrepp används flitigt i förslaget och dess skäl. I artikel 2.5 i förslaget definieras *användare* som en fysisk eller juridisk person som äger, hyr eller leasar en produkt eller erhåller en tjänst. För tydlighetens skull, och för att ge enskilda personer möjlighet att kontrollera sina personuppgifter, rekommenderar EDPB och EDPS att "och den registrerade" läggs till i denna definition (och att det införs en definition av en *registrerad* med samma

²⁹ Se artikel 29-arbetsgruppens yttrande 8/2014 om den senaste utvecklingen av sakernas internet, antaget den 16 september 2014.

³⁰ Se även avsnitt 3.7 i detta yttrande om åtkomst till och användning av data av offentliga myndigheter samt unionens institutioner, byråer eller organ i enlighet med kapitel V i förslaget.

innebörd som i den allmänna dataskyddsförordningen) samt att det görs en tydlig åtskillnad mellan situationer där användaren är den registrerade och situationer där användaren inte är den registrerade.

3.5 [Datadelning mellan företag och konsument och mellan företag \(kapitel II i förslaget\)](#)

40. Kapitel II i förslaget rör data som genereras genom användning av produkter eller tillhörande tjänster. I förslaget definieras en *produkt* som "alla lösa saker [...] som erhåller, genererar eller samlar in data om sin användning eller om miljön, och som kan kommunicera data via en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst och vars huvudfunktion inte är att lagra eller behandla data". En *tillhörande tjänst* definieras i sin tur som "en digital tjänst, inbegripet programvara, som ingår i eller är sammankopplad med en produkt på ett sådant sätt att produkten inte skulle kunna utföra en av sina funktioner utan den". I artikel 7.2 i förslaget tydliggörs dessutom att när det i förslaget hänvisas till produkter eller tillhörande tjänster ska en sådan hänvisning även anses omfatta virtuella assistenter³¹, i den mån de används för att få åtkomst till eller kontrollera en produkt eller tillhörande tjänst.
41. EDPB och EDPS anser att definitionen av *produkt* delvis överlappar **begreppet terminalutrustning**³² i den mening som avses i artikel 5.3 i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation. Enligt artikel 5.3 i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation krävs abonnentens eller användarens samtycke innan information lagras, eller innan tillgång ges till information som redan är lagrad i en abonnents eller slutanvändares terminalutrustning, om inte sådan lagring eller tillgång är absolut nödvändig för att en leverantör av en av informationssamhällets tjänster ska kunna tillhandahålla den tjänst som abonnenten eller användaren uttryckligen har begärt. All behandling av personuppgifter i enlighet med dessa behandlingsprocesser, inräknat behandling av personuppgifter som erhållits genom att tillgå information från terminalutrustningen, måste dessutom, för att vara laglig, ha en rättslig grund enligt artikel 6 i den allmänna dataskyddsförordningen³³.
42. EDPB och EDPS ser positivt på förtydligandet i skäl 15 i förslaget, där det tydligt anges att produkter som persondatorer, servrar, datorplattor och smarttelefoner, kameror, webbkameror, system för ljudinspelning och textskannrar inte skulle omfattas av förslaget. Med det sagt anser EDPB och EDPS att en *produkt* definieras i sådana (breda) termer i artikel 2.2 i förslaget att sådana enheter i själva

³¹ I artikel 2.4 återfinns definitionen av *virtuella assistenter*.

³² Enligt artikel 1.1 a i kommissionens direktiv 2008/63/EG av den 20 juni 2008 om konkurrens på marknaderna för teleterminalutrustning avses med *terminalutrustning* "utrustning direkt eller indirekt ansluten till en nätanslutningspunkt i ett allmänt tillgängligt telenät för att sända, bearbeta eller ta emot information".

Se även EDPB, *Riktlinjer 02/2021 för användning av virtuella röstassistenter*, version 2.0, antagna den 7 juli 2021, punkt 25: "Exempel på 'terminalutrustning' är enligt dess definition smartmobiler, smart-tv-apparater och liknande enheter med teknik för sakernas internet. Virtuella röstassistenter är programvarutjänster, men de drivs alltid av en fysisk enhet, t.ex. en smart högtalare eller smart-tv. Virtuella röstassistenter använder elektroniska kommunikationsnät för att få tillgång till dessa fysiska enheter, vilka betecknas som 'terminalutrustning' enligt direktivet om integritet och elektronisk kommunikation. Följaktligen är alltid bestämmelserna i artikel 5.3 i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation tillämpliga när en virtuell röstassistent lagrar eller får tillgång till information i den fysiska enhet som är kopplad till den."

³³ Se EDPB, *Riktlinjer 01/2020 om behandling av personuppgifter i samband med uppkopplade fordon och rörlighetsrelaterade applikationer*, punkt 41, för ett liknande resonemang om uppkopplade fordon. Se även EDPB, *Yttrande 5/2019 om samspillet mellan direktivet om integritet och elektronisk kommunikation och den allmänna dataskyddsförordningen, särskilt när det gäller dataskyddsmyndigheternas behörighet, uppgifter och befogenheter*.

verket kan komma att omfattas av definitionen i förslagets artikeldel. EDPB och EDPS anser därför att det är nödvändigt att ändra definitionen av *produkt* så att produkter som personatorer, servrar, datorplattor och smarttelefoner, kameror, webbkameror, system för ljudinspelning och textskannrar tydligt utesluts, även i förslagets artikeldel³⁴.

43. EDPB och EDPS ser positivt på att det i artikel 4.5 i förslaget föreskrivs att om användaren inte är den registrerade ska datainnehavaren endast tillgängliggöra personuppgifter som genereras genom användning av en produkt eller tillhörande tjänst för användaren om det finns en giltig rättslig grund enligt artikel 6.1 i förordning (EU) 2016/679 och, i förekommande fall, om villkoren i artikel 9 i förordning (EU) 2016/679 är uppfyllda. Eftersom förslaget ger användare (vilket omfattar andra enheter än registrerade) rätt att få åtkomst till och använda data som genereras genom användning av produkter eller tillhörande tjänster anser EDPB och EDPS att ett sådant förtydligande är en viktig skyddsåtgärd. I och med att lagligheten hos behandling av personuppgifter regleras generellt genom artikel 6 i den allmänna dataskyddsförordningen **rekommenderar EDPB och EDPS emellertid att hänvisningen till artikel 6.1 i den allmänna dataskyddsförordningen i artikel 4.5 i förslaget ersätts med en hänvisning till artikel 6 i den allmänna dataskyddsförordningen och mer generellt till samtliga regler och villkor i dataskyddslagstiftningen.** Eftersom åtkomst till data som genereras genom användning av produkter eller tillhörande tjänster också kan inbegripa åtkomst till information som lagras i en abonnents eller användares terminalutrustning, rekommenderar EDPB och EDPS att det klargörs att datainnehavaren endast får göra data tillgängliga för användaren under förutsättning att villkoren i **artikel 5.3 i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation** i tillämpliga fall är uppfyllda.
44. EDPB och EDPS erinrar om att när samtycke krävs enligt artikel 5.3 i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation skulle samtycke enligt artikel 6 i den allmänna dataskyddsförordningen med största sannolikhet vara den lämpliga rättsliga grunden i samband med behandling av personuppgifter efter lagring av information eller tillgång till information som redan finns lagrad i en abonnents eller användares terminalutrustning³⁵.
45. Liknande överväganden gäller för tillgängliggörandet av data för tredje parter på begäran av en företagsanvändare enligt artikel 5.6 i förslaget. EDPB och EDPS rekommenderar dessutom att lydelsen i artikel 5.6 i förslaget anpassas ytterligare till förslagets artikel 4.5 genom att det anges att datainnehavaren endast får tillgängliggöra data som genereras genom användning av en produkt eller tillhörande tjänst för den tredje parten om samtliga villkor och bestämmelser i dataskyddslagstiftningen iakttas, framför allt om det finns en giltig rättslig grund enligt artikel 6 och, i tillämpliga fall, om villkoren i artikel 9 i den allmänna dataskyddsförordningen och artikel 5.3 i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation är uppfyllda.
46. EDPB och EDPS betonar följaktligen behovet av att se till att **åtkomst till samt användning och delning av personuppgifter av andra användare än registrerade bör ske i full överensstämmelse med samtliga skyldigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen och direktivet om integritet och**

³⁴ EDPB och EDPS vill understryka att slutsatsen att definitionen av *produkt* i förslaget delvis överlappar definitionen av *terminalutrustning* i den mening som avses i artikel 5.3 i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation inte ska förstås som en rekommendation om att revidera definitionen av *produkt* för att anpassa den till definitionen av *terminalutrustning*.

³⁵ Se EDPB Riktlinjer 01/2020 om behandling av personuppgifter i samband med uppkopplade fordon och rörlighetsrelaterade applikationer, punkt 27.

elektronisk kommunikation, inbegripet skyldigheten att informera de registrerade om de personuppgiftsansvarigas åtkomst till deras personuppgifter och de personuppgiftsansvarigas skyldighet att underlätta för registrerade att utöva sina rättigheter.

47. Med särskild hänsyn till **artikel 3.1** och artikel 4.1 i förslaget anser EDPB och EDPS att produkterna, för att främja **uppgiftsminimering**, bör utformas på ett sådant sätt att **de registrerade** (oaktat vilket rättsförhållande som ligger till grund för användningen av enheten) ges möjlighet att anonymt, eller åtminstone på ett så lite integritetskränkande sätt som möjligt, **använda de produkter som omfattas av förslaget, i synnerhet enheter som är uppkopplade till kropparnas internet eller sakernas internet**. Datainnehavarna bör också begränsa den mängd uppgifter som lämnar produkten i den mån det är möjligt (t.ex. genom att anonymisera uppgifter)³⁶. Denna aspekt bör tydligt specificeras i förslaget, för att stärka de registrerades kontroll över sina personuppgifter. **Artikel 3.2 a** i förslaget, som gäller skyldigheten att ge användaren information om arten och volymen av de data som sannolikt kommer att genereras vid användning av produkten, bör inte tolkas som att den har en negativ inverkan på principen om uppgiftsminimering i den allmänna dataskyddsförordningen. EDPB och EDPS noterar slutligen att det i artikel 3 tydligt bör anges vilken eller vilka enheter som ska vara skyldiga att fullgöra de skyldigheter som förtecknas i artikel 3.1 och 3.2 i förslaget. Av rättssäkerhetsskäl rekommenderar EDPB och EDPS att det tydligt anges vilken eller vilka enheter som ska vara ansvariga för var och en av de förtecknade skyldigheterna.
48. EDPB och EDPS konstaterar att **begränsningen avseende lagring av information** om företags åtkomst till data enligt **artikel 4.2** och om tredje parters åtkomst till data enligt **artikel 5.3** i förslaget inte bör tolkas som att den har en negativ inverkan på de skyldigheter vad gäller säkerhet för personuppgifter och ansvarsskyldighet som fastställs i den allmänna dataskyddsförordningen. Denna viktiga aspekt bör tydligt anges i dessa bestämmelser.
49. EDPB och EDPS noterar också att användarens rätt att dela data med tredje parter enligt **artikel 5.9**³⁷ i förslaget "**inte [får] påverka andras dataskydds rättigheter**". I detta avseende betonar EDPB och EDPS behovet av att klargöra **tillämpningsområdet** för och innebörden av denna bestämmelse. För att säkerställa **förenlighet** med den rätt som registrerade har enligt artikel 20 i den allmänna dataskyddsförordningen och som förslaget avser att komplettera, rekommenderar EDPB och EDPS att det i ett av skälen hänvisas till kriterierna för **avvägning** mellan rätten till portabilitet **och dataskyddsproblem kopplade till andra personer** enligt vad som fastställs i EDPB:s riktlinjer om dataportabilitet³⁸.
50. I **artikel 6** i förslaget anges att tredje parter ska behandla de data som gjorts tillgängliga för dem i enlighet med artikel 5 endast för de ändamål och på de villkor som överenskommit med användaren och med förbehåll för den registrerades rättigheter när det gäller personuppgifter, och ska radera data när de inte längre är nödvändiga för det överenskomna ändamålet. I artikel 6.2 b föreskrivs vidare att den tredje parten inte ska använda data för profilering av registrerade, såvida det inte är nödvändigt för att tillhandahålla den tjänst som begärs av användaren. Med hänsyn till ett scenario där användaren är en annan enhet än den registrerade påminner EDPB och EDPS om att det är viktigt att

³⁶ Se artikel 29-arbetsgruppens yttrande 8/2014 om den senaste utvecklingen av sakernas internet, antaget den 16 september 2014.

³⁷ Artikel 4 i förslaget bör innehålla en liknande bestämmelse med beaktande av artikel 4.1.

³⁸ Se artikel 29-arbetsgruppens riktlinjer (godkända av EDPB) om rätten till dataportabilitet, s. 11–12.

se till att **eventuell vidare behandling av personuppgifter uppfyller kraven i artikel 6.4 i den allmänna dataskyddsförordningen och att – med särskild hänsyn till profilerings scenariot – de relevanta skyldigheter som föreskrivs i artikel 22 i den allmänna dataskyddsförordningen i tillämpliga fall är uppfyllda.** När det gäller behandling av särskilda kategorier av personuppgifter (t.ex. uppgifter om hälsa eller sexualliv) kommer det i princip att krävas att den registrerade ger sitt uttryckliga samtycke, såvida inte något annat undantag från förbudet i artikel 9 i den allmänna dataskyddsförordningen kan åberopas. När artikel 5.3 i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation är tillämplig bör data endast behandlas med abonnentens eller användarens samtycke, om inte sådan behandling är absolut nödvändig för att tillhandahålla en informationssamhällestjänst som uttryckligen begärs av abonnenten eller användaren³⁹.

51. Av rättssäkerhetsskäl, och för att undvika en möjlig tolkning enligt vilken relevanta dataskyddsregler inom ramen för tredje parter skyldigheter att behandla personuppgifter enligt artikel 6.1 i förslaget endast är de som avser de registrerades rättigheter (kapitel III i den allmänna dataskyddsförordningen), vilket också rekommenderas i punkterna 43 och 45 i yttrandet, rekommenderar EDPB och EDPS att den lydelse i artikel 6.1 som hänvisar till den allmänna dataskyddsförordningen – ”och med förbehåll för den registrerades rättigheter när det gäller personuppgifter” – ersätts med följande: ”och om samtliga villkor och regler som föreskrivs i dataskyddslagstiftningen iakttas, framför allt om det finns en giltig rättslig grund enligt artikel 6, och om villkoren i artikel 9 i den allmänna dataskyddsförordningen och artikel 5.3 i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation i tillämpliga fall är uppfyllda samt med förbehåll för den registrerades rättigheter när det gäller personuppgifter.”
52. När det gäller artikel 6.2 a välkomnar EDPB och EDPS förbudet för tredje parter att på något sätt tvinga, vilseleda eller manipulera användaren⁴⁰. EDPB och EDPS välkomnar också hänvisningen till så kallade mörka mönster i skäl 34 i förslaget. Dock noterar EDPB och EDPS att de faktorer som kan komma att påverka beslutsfattandet kan skilja sig åt beroende på om användaren också är den registrerade. **EDPB och EDPS rekommenderar därför att det uttryckligen anges att artikel 6.2 a i förslaget förbjuder alla former av tvång, vilseledande och manipulation av registrerade** (oavsett om användaren också är den registrerade).
53. Liknande överväganden gäller med avseende på artikel 6.2 b i förslaget, där det anges att den tredje parten inte ska använda de data som den tar emot för profilering av fysiska personer såvida det inte är nödvändigt för att tillhandahålla den tjänst som begärs av den registrerade. EDPB och EDPS anser dessutom att den tjänst som ska tillhandahållas av den tredje parten, såsom begärs av användaren (vilken kan vara en annan enhet än den registrerade), inte definieras i förslaget. Detta öppnar för att sådana tjänster kan medföra allvarliga inskränkningar av enskilda personers rättigheter och friheter eller på annat sätt får betydande konsekvenser för de berörda personer.
54. EDPB och EDPS rekommenderar därför att det införs tydliga begränsningar eller restriktioner i förslaget vad gäller användningen av personuppgifter som genereras när andra enheter än den registrerade (antingen i egenskap av användare, datainnehavare eller tredje part) använder en produkt eller tjänst, framför allt om uppgifterna i fråga sannolikt kommer att göra det möjligt att dra

³⁹ Se även EDPB, *Riktlinjer 01/2020 om behandling av personuppgifter i samband med uppkopplade fordon och rörlighetsrelaterade applikationer*, version 2.0, antagna den 9 mars 2021, punkt 15.

⁴⁰ Såsom anges i skäl 34, där det hänvisas till så kallade mörka mönster.

exakta slutsatser om de registrerades privatliv eller på annat sätt medför stora risker för de berörda personernas rättigheter och friheter.

55. EDPS och EDPB rekommenderar särskilt att det införs begränsningar för användningen av personuppgifter som genereras genom att en produkt eller tillhörande tjänst används för direkt marknadsföring eller reklam, övervakning av anställda eller bedömning av kreditvärdighet, eller för att avgöra om en person har rätt till sjukförsäkring eller för beräkning eller ändring av försäkringspremier. Denna rekommendation påverkar inte eventuella ytterligare begränsningar som kan vara lämpliga, till exempel för att skydda utsatta personer, i synnerhet minderåriga, eller på grund av den särskilda känsligheten hos vissa kategorier av uppgifter (t.ex. uppgifter om användningen av medicintekniska produkter) och de skyddsmekanismer som föreskrivs i unionslagstiftningen om dataskydd.
56. EDPB och EDPS erinrar vidare om att också en tredje part, i egenskap av personuppgiftsansvarig, som en allmän princip omfattas av principen om uppgiftsminimering och att anonymiseringsmetoder ska användas närhelst det är möjligt. Iakttagande av principen om uppgiftsminimering är särskilt viktigt i samband med data som kan avslöja intima aspekter av en persons privatliv⁴¹.

[3.6 Skyldigheter för datainnehavare som enligt lag är skyldiga att göra data tillgängliga och villkor i samband med åtkomst till och användning av data mellan företag \(kapitlen III och IV i förslaget\)](#)

57. I kapitel III behandlas villkoren, inbegripet vad gäller ersättning, enligt vilka data ska tillgängliggöras när en datainnehavare är skyldig att göra data tillgängliga för en datamottagare i enlighet med kapitel II eller andra bestämmelser i unionsrätten eller nationell lagstiftning.
58. I detta avseende föreskrivs i artikel 8 i förslaget ingen roll för, eller hänvisning till, den registrerade, eftersom villkoren för datadelning måste bestämmas i ett avtal mellan datainnehavaren och datamottagaren. När användaren är en annan enhet än den registrerade är den senare inte part i avtalet enligt förslaget. Detta riskerar att allvarligt begränsa dataskyddsrättigheternas effektivitet. Andra risker i detta sammanhang kan uppstå i samband med förmedlings- och mäklartjänster, varigenom data som ursprungligen betraktas som icke-personuppgifter skulle kunna kopplas till specifika registrerade⁴².
59. EDPB och EDPS betonar under alla omständigheter att den rätt till skydd av personuppgifter som föreskrivs i artikel 16.1 i EUF-fördraget och i artikel 8 i stadgan är en okränkbar rättighet som avser varje fysisk person och kan inte frångås genom ett avtal mellan en datainnehavare och datamottagare⁴³.

⁴¹ Se EDPB, *Uttalande om paketet om digitala tjänster och datastrategin*, antaget den 18 november 2021, där vikten betonas "av skyldigheten till inbyggt dataskydd och dataskydd som standard, som är särskilt relevant när det gäller 'uppkopplade produkter' (t.ex. sakernas internet och kropparnas internet), på grund av de betydande riskerna för de berörda personernas grundläggande fri- och rättigheter".

⁴² Ju fler icke-personuppgifter som kombineras med annan tillgänglig information, desto mer ökar risken för anonymisering av registrerade. Se *Gemensamt yttrande 03/2021 från EDPB och EDPS om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om dataförvaltning (dataförvaltningsakten)*, s. 16.

⁴³ Se EDPB, *Uttalande om paketet om digitala tjänster och datastrategin*, antaget den 18 november 2021, s. 6.

60. Enligt artikel 8.3 i förslaget får en datainnehavare inte diskriminera mellan "jämförbara kategorier av datamottagare", och enligt artikel 8.4 i förslaget får en datainnehavare inte på exklusiv grund göra data tillgängliga för en datamottagare. Dessa skyldigheter bör dock inte urholka de registrerades rätt att bestämma över information om sig själva, som innebär att de har rätt att diskriminera mellan mottagare av sina personuppgifter (i synnerhet när de samtycker till behandlingen, t.ex. om villkoren i artikel 5.3 i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation är tillämpliga eller om behandlingen grundas på samtycke enligt artikel 6 i den allmänna dataskyddsförordningen). Av det skälet efterfrågar EDPB och EDPS en lydelse som på ett effektivt sätt förbättrar datainnehavares och datamottagares efterlevnad av den allmänna dataskyddsförordningen. EDPB och EDPS rekommenderar särskilt att klargörandet i skäl 41, enligt vilket dessa skyldigheter inte påverkar tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen, inkluderas i själva texten i artikel 8.
61. Enligt artikel 9 i förslaget måste all ersättning som datainnehavaren begär av tredje parter vara rimlig, och när det gäller små och medelstora företag får ersättningen inte överstiga de kostnader som uppstår när data görs tillgängliga, såvida inte något annat föreskrivs i sektorsspecifik lagstiftning.
62. Vad gäller artikel 9 i förslaget om ersättning för tillgängliggörande av data rekommenderar EDPB och EDPS starkt att eventuella tvetydigheter beträffande monetära transaktioner i samband med delning av personuppgifter undviks. Enligt skäl 42 i förslaget ska rätten att begära ersättning för att göra data tillgängliga för tredje parter "inte förstås som en betalning för själva uppgifterna utan – när det gäller mikroföretag eller små och medelstora företag – som betalning för de kostnader som uppstår och investeringar som krävs när data görs tillgängliga". Denna formulering förefaller dock innebära motsatsen när den läses tillsammans med skäl 46, nämligen att datainnehavarens rätt att fastställa en rimlig ersättning som ska betalas av tredje parter, vid datadelning mellan stora företag eller när datainnehavaren är ett litet eller medelstort företag och datamottagaren är ett stort företag, kan betraktas som ett incitament för monetarisering av personuppgifter.
63. I detta avseende upprepar EDPB och EDPS att dataskydd är en grundläggande rättighet som garanteras genom artikel 8 i stadgan och att personuppgifter inte kan betraktas som en handelsvara.
64. I fall där parterna är oeniga om villkoren för att tillgängliggöra data föreskrivs i förslaget olika sätt att lösa tvister som kan uppkomma mellan datainnehavare och datamottagare. Enligt artikel 10 i förslaget kan parterna söka hjälp hos tvistlösningsorgan som certifierats av medlemsstaterna. Om personuppgifter görs tillgängliga för tredje parter på begäran av användare **som inte är de registrerade** skulle de sistnämnda dock vara helt utestängda från att delta i tvistlösningsförfaranden rörande delning av deras personuppgifter mellan datainnehavaren och datamottagaren. Med hänsyn till det komplexa samspelet och överlappningarna mellan den registrerades rättigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen och rättigheterna och skyldigheterna i förslaget, bör det dessutom beaktas att parternas beslut att hänskjuta en tvist till ett tvistlösningsorgan kan komma att inkräkta på den registrerades rätt att lämna in ett klagomål till en tillsynsmyndighet.
65. Mer allmänt rekommenderar EDPB och EDPS starkt att det tydligt anges att tvistlösning enligt artikel 10 inte får inkräkta på den registrerades rättigheter eller den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbiträdets skyldigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen. Dessutom måste punkterna 5 och 9 i artikel 10 ändras för att ta hänsyn till att de registrerade inte får berövas sin rätt att få sin sak prövad inför en tillsynsmyndighet.

66. I förslaget uppmanas också datainnehavaren att vidta lämpliga tekniska skyddsåtgärder, inbegripet smarta kontrakt, för att förhindra obehörig åtkomst till data och för att säkerställa överensstämmelse med de rättigheter och skyldigheter som följer av förslaget samt med de överenskomna avtalsvillkoren för tillgängliggörande av data (artikel 11). I detta avseende bör det klargöras hur smarta kontrakt kan vara ett sätt att ge datainnehavare och datamottagare tillfredsställande garantier för att de data som överförs är skyddade från obehörigt utlämnande eller obehörig åtkomst och för att de överenskomna villkoren för delning av data är uppfyllda. För att säkerställa överensstämmelse med artikel 32 i den allmänna dataskyddsförordningen understryker EDPS och EDPB att, i den mån det gäller personuppgifter, artikel 11.1 måste innehålla en hänvisning till skyldigheten att vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa en säkerhetsnivå som är anpassad till risken med behandlingen av personuppgifter.
67. När det gäller artikel 11.2 rekommenderar EDPB och EDPS att det tydligt anges att datainnehavarens tillstånd att dela data, i den mån det gäller personuppgifter, inte kan ersätta kravet på en lämplig rättslig grund i enlighet med den allmänna dataskyddsförordningen, eller att det specificeras att detta tillstånd gäller vid behandling av andra data än personuppgifter. Samma punkt måste dessutom ändras så att det fastställs att instruktioner från datainnehavaren eller användaren (som inte nödvändigtvis är den registrerade) om att förstöra data, inklusive eventuella kopior, som gjorts tillgängliga för datamottagarna, inte får påverka den registrerades rätt till begränsning av behandling enligt artikel 18 i den allmänna dataskyddsförordningen.
68. När det gäller undantagen i artikel 11.3 bör det förtydligas i förslaget hur och av vem det ska avgöras om de situationer som beskrivs i leden a och b kan anses vara tillämpliga. Dessa undantag måste dessutom beakta inte bara skadan för datainnehavaren och dennes intressen, utan även – och i första hand – skadan för de registrerade samt deras rättigheter och intressen med avseende på rättigheterna till integritet och dataskydd. EDPB och EDPS rekommenderar därför att en ny punkt läggs till i artikel 11 där det uttryckligen anges att punkt 2 b är tillämplig i händelse av möjlig skada för registrerade eller menlig inverkan på deras rättigheter och intressen.
69. Slutligen antyder hänvisningen i artikel 12.1 till datainnehavarens skyldighet, enligt artikel 5 i förslaget, att göra data tillgängliga på en användares begäran, i den mån det gäller personuppgifter och trots vad som anges i skäl 24 när användaren är en annan enhet än den registrerade⁴⁴, att förslaget skulle kunna tolkas som att det skapar en rättslig grund för delning av personuppgifter enligt artikel 6.1 c i den allmänna dataskyddsförordningen. Därför bör lämpliga, specifika och effektiva skyddsåtgärder läggas till för de registrerades rättigheter och intressen när det gäller personuppgifter, särskilt i de fall användaren inte är den registrerade. Följaktligen, och med hänsyn till det komplexa samspelet och överlappningarna mellan den registrerades rättigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen och rättigheterna och skyldigheterna i förslaget, bör artikel 12.2 i förslaget ändras så att det fastställs att eventuella avtalsvillkor i ett datadelningsavtal mellan datainnehavare och datamottagare som, till

⁴⁴ Skäl 5 i förslaget, enligt vilket den föreslagna förordningen inte ”bör [...] tolkas som att den erkänner eller skapar **någon rättslig grund för datainnehavaren att** inneha, ha åtkomst till eller **behandla [personuppgifter]**”, förefaller motsäga artikel 5 i förslaget som fastställer datainnehavarens skyldighet att göra data tillgängliga på en användares begäran, eftersom *behandling* av personuppgifter enligt definitionen i artikel 4.2 i den allmänna dataskyddsförordningen omfattar en åtgärd eller kombination av åtgärder beträffande personuppgifter eller uppsättningar av personuppgifter, bland annat ”utlämning genom överföring, spridning eller tillhandahållande på annat sätt”. Om skäl 5 däremot avser datainnehavarens behandling av uppgifter för sina egna syften bör detta förtydligas.

nackdel för de registrerade, undergräver tillämpningen av deras rättigheter till integritet och dataskydd, avviker från dem eller ändrar deras verkan inte ska vara bindande för den parten.

70. EDPB och EDPS framhåller att det i artikel 13 i kapitel IV i förslaget anges att "[e]tt avtalsvillkor är oskäligt om det är av sådan art att dess användning i hög grad avviker från god affärssed vid åtkomst till och användning av data, i strid med god tro och heder". I likhet med vad som anges ovan, beträffande definitionernas överensstämmelse med den allmänna dataskyddsförordningen, brister denna bestämmelse i tydlighet eftersom begreppet *personuppgifter* eller *icke-personuppgifter* eller *blandade datamängder* inte är tydligt i texten.
71. Åtkomst till och användning av data utgör behandling av personuppgifter i enlighet med artikel 4.2 i den allmänna dataskyddsförordningen. Med anledning därav är det personuppgiftsansvarigas och personuppgiftsbiträdens skyldigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen som är tillämpliga vid behandling av personuppgifter. Samma sak gäller när blandade datamängder (dvs. både personuppgifter och icke-personuppgifter) behandlas.
72. Av detta skäl uppmanar EDPB och EDPS medlagstiftaren att i förslaget klargöra de relevanta kraven och skyldigheterna för personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden i samband med behandling av personuppgifter, på det sätt som anges i detta yttrande⁴⁵.

3.7 Åtkomst till och användning av data av offentliga myndigheter och unionens institutioner, byråer eller organ (kapitel V)

73. När det gäller tillgängliggörande av data för offentliga myndigheter och unionens institutioner, byråer eller organ (nedan kallade *offentliga myndigheter*) på grundval av exceptionella behov (kapitel V i förslaget) är EDPB och EDPS djupt oroade över huruvida skyldigheten att göra data tillgängliga för offentliga myndigheter och unionens institutioner, byråer eller organ är **laglig, nödvändig och proportionerlig**.
74. I artikel 14 i förslaget föreskrivs att datainnehavaren (med undantag för små och medelstora företag) på begäran ska göra data tillgängliga för en offentlig myndighet eller en unionsinstitution, en unionsbyrå eller ett unionsorgan **som visar att det föreligger ett exceptionellt behov av att använda dessa begärda data**. Det finns inte någon hänvisning i förslaget till lagstiftningsåtgärder som ska antas för att utgöra den rättsliga grunden för denna skyldighet. EDPB och EDPS noterar att det i artikel 1.2 d i förslaget hänvisas till en uppgift som utförs i allmänt intresse⁴⁶. På ett liknande sätt hänvisas det i artikel 15 c i förslaget till en uppgift som utförs i allmänt intresse "som uttryckligen föreskrivs i lag". Detta talar för att artikel 6.1 c i den allmänna dataskyddsförordningen enligt förslaget utgör den lagliga grunden för den behandling som utförs av offentliga myndigheter och unionens institutioner, byråer och organ. EDPB och EDPS konstaterar emellertid att varken de relevanta uppgifterna av allmänt intresse eller de offentliga myndigheter, unionsinstitutioner, unionsbyråer eller unionsorgan som har tilldelats dessa uppgifter av allmänt intresse har identifierats tydligt i förslaget. I stället anges ett antal villkor som skulle ge upphov till en rättslig skyldighet för datainnehavaren att tillhandahålla personuppgifter.

⁴⁵ Se särskilt punkterna 39 och 67 i detta yttrande. Se även punkterna 43, 45, 46 och 51 i detta yttrande.

⁴⁶ Se även skäl 5 i förslaget.

75. I artikel 17.1 d i förslaget föreskrivs det att en offentlig myndighet eller en unionsinstitution, en unionsbyrå eller ett unionsorgan som begär data i enlighet med artikel 14.1 ska ange **den rättsliga grunden för begäran om data**. Av rättssäkerhetsskäl anser EDPB och EDPS att det i artikel 17.1 d bör anges att begäran ska innehålla en tydlig uppgift om den lagbestämmelse genom vilken uppgiften av allmänt intresse uttryckligen tilldelas den offentliga myndighet, den unionsinstitution, den unionsbyrå eller det unionsorgan som står bakom begäran.
76. I artikel 15 i förslaget anges tre möjliga alternativa scenarier där det anses föreligga ett exceptionellt behov av att använda data. När det gäller situationerna i artikel 15 a och b i förslaget anser EDPB och EDPS att kravet "som uttryckligen föreskrivs i lag" bör anges eftersom varje begränsning av rätten till skydd av personuppgifter ska vara "föreskriven i lag" (artikel 52.1 i stadgan, vilket också har bekräftats genom konsoliderad rättspraxis från domstolen).
77. Begränsningar måste bygga på en rättslig grund som är tillräckligt **tillgänglig och förutsebar** och formulerad med **sådan precision att enskilda personer kan förstå dess omfattning**. I enlighet med principerna om nödvändighet och proportionalitet ska den rättsliga grunden också definiera **omfattningen och utöandet** av de behöriga myndigheternas befogenhet, och ska åtföljas av ett **tillräckligt skydd** för enskilda personer mot godtyckliga inskränkningar⁴⁷.
78. Mot denna bakgrund konstaterar EDPB och EDPS för det första att de **omständigheter** som motiverar åtkomsten inte är tillräckligt snävt angivna. I förslaget hänvisas till **exceptionella behov**, vilka skulle motivera en begäran om data, med hänvisning till ett **allmänt nödläge** (som definieras i breda termer⁴⁸). EDPB och EDPS noterar att det i skäl 57 anges att förekomsten av ett allmänt nödläge fastställs i enlighet med respektive förfaranden i medlemsstaten eller hos berörda internationella organisationer. EDPB och EDPS rekommenderar att denna viktiga specificering inkluderas i förslagets normativa del. EDPB och EDPS anser dessutom att **lagstiftaren behöver vara mycket strängare i definitionen av vad som utgör ett nödläge eller exceptionellt behov**. Definitionen av *allmänt nödläge* i artikel 2.10 i förslaget bör därför ändras till att tydligare avgränsa de typer av situationer som skulle utgöra ett allmänt nödläge.
79. I scenariot i artikel 15 c i förslaget presenteras i själva verket två mycket olika användningsfall: ett första där åtkomst till data skulle ges för att förverkliga ett allmänt intresse, och ett andra där åtkomst till data skulle ges för att minska den administrativa bördan. Det första fallet, där bristen på tillgängliga data hindrar den offentliga myndigheten från att utföra en specifik uppgift av allmänt intresse, är **särskilt problematiskt** eftersom kravet på "lagstiftningens kvalitet" (inbegripet förutsebarhet) leder till inskränkningar av grundläggande rättigheter. I det andra fallet kan **endast en minskning av den administrativa bördan knappast uppväga inverkan på de berörda personernas grundläggande rättigheter och friheter**. Det skulle inte heller uppfylla kravet på nödvändighet hos inskränkningarna av grundläggande rättigheter och friheter. I detta avseende förespråkar EDPB och EDPS framför allt en tydligare avgränsning av de omständigheter under vilka en begäran kan göras.

⁴⁷ Se bland annat domstolens dom i målet C-175/20, "SS" SIA mot Valsts ieņēmumu dienests, ECLI:EU:C:2022:124, punkt 83.

⁴⁸ I artikel 2.10 definieras ett *allmänt nödläge* som "en exceptionell situation med negativa konsekvenser för befolkningen i unionen, en medlemsstat eller en del av en medlemsstat, och som medför en risk för allvarliga och bestående återverkningar på levnadsvillkoren och den ekonomiska stabiliteten, eller avsevärd värdepåminskning av ekonomiska tillgångar i unionen eller berörda medlemsstater".

80. EDPB och EDPS noterar att de **kategorier av personuppgifter** till vilka offentliga myndigheter ska ges åtkomst inte är tillräckligt specificerade⁴⁹. Skyldigheten att tillhandahålla data skulle emellertid kunna utökas till att omfatta personuppgifter från enheter som utgör sakernas internet⁵⁰ och kropparnas internet. Sådan information kan omfatta särskilda kategorier av personuppgifter och andra känsliga data, t.ex. lokaliseringssuppgifter, som skulle göra det möjligt att dra slutsatser om de registrerades privatliv.
81. EDPB och EDPS noterar också att **skyddsåtgärderna för de registrerade** inte beskrivs tillräckligt detaljerat i förslaget. Det gäller särskilt artikel 17.2 c i förslaget (som rör **innehållet i en begäran** om data från offentliga myndigheter) som hänvisar till respekten för datainnehavarens legitima mål, men inte till riskerna för *den registrerades* rättigheter och friheter. Enligt artikel 19.1 b i förslaget ska den offentliga myndighet *som har tagit emot data* genomföra tekniska och organisatoriska åtgärder som skyddar de registrerades rättigheter och friheter. I detta avseende betonar EDPB och EDPS att ovannämnda åtgärder först och främst ska vidtas *i samband med insamlingen* av data, snarare än efter dataöverföringen.
82. I artikel 17.2 d i förslaget anges att begäran i möjligaste mån ska gälla *icke-personuppgifter*. Denna skyddsåtgärd åtföljs av bestämmelsen i artikel 18.5, enligt vilken datainnehavaren, om en begäran kräver att personuppgifter lämnas ut, ska vidta rimliga åtgärder för att pseudonymisera personuppgifterna, i den mån begäran kan tillgodoses med pseudonymiserade uppgifter. EDPB och EDPS anser att artikel 18.5 bör ändras så att datainnehavaren blir skyldig att pseudonymisera uppgifterna, och inte bara "vidta rimliga åtgärder". EDPB och EDPS uppmanar därför medlagstiftaren att ta bort formuleringen "vidta rimliga åtgärder" eftersom den förefaller begränsa datainnehavarens skyldighet och erinrar om att pseudonymisering begränsar riskerna för de registrerade genom att minska mängden personuppgifter som behandlas och mildra konsekvenserna av en eventuell personuppgiftsincident. EDPB och EDPS rekommenderar dessutom att medlagstiftaren tar hänsyn till att datainnehavaren kan behöva vidta andra lämpliga skyddsåtgärder enligt den allmänna dataskyddsförordningen, framför allt lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder som säkerställer personuppgifternas minimering, integritet och konfidentialitet.
83. Mer allmänt konstaterar EDPB och EDPS att de offentliga myndigheterna har **stora möjligheter att göra egna bedömningar** när de begär data enligt förslaget, eftersom det är i begäran (och inte i själva förslaget) som det bland annat specificeras vilka data som krävs (artikel 17.1 a), det exceptionella behovet (led b) – vilket endast i ett allmänt nödläge bestäms enligt fastställda förfaranden – samt syftet med begäran liksom den avsedda användningen och användningens varaktighet (led c).
84. EDPB och EDPS anser att **omfattningen och utövandet av den behöriga myndighetens befogenhet bör definieras tydligare i förslaget**, för att skydda enskilda personer mot godtyckliga inskränkningar⁵¹. EDPB och EDPS erinrar särskilt om att det i den lagstiftning som utgör rättslig grund för de aktuella

⁴⁹ I skäl 56 hänvisas till "data som innehas av ett företag".

⁵⁰ Skäl 14.

⁵¹ Se i detta avseende *EDPS Guidelines on assessing the proportionality of measures that limit the fundamental rights to privacy and to the protection of personal data*, 19 december 2019, som bland annat hänvisar till följande skyddsåtgärder: ett meddelande till den person som berörs, en bestämmelse om att data ska lagras i Europeiska unionen och en bestämmelse om oåterkallelig förstöring av data vid utgången av lagringsperioden. Se även domstolens dom i målet C-175/20, "SS" SIA mot Valsts ierņēmumu dienests, ECLI:EU:C:2022:124, punkt 64, men även punkterna 83 och 84.

åtgärderna enligt domstolens rättspraxis⁵² måste föreskrivas klara och precisa bestämmelser som reglerar **räckvidden och tillämpningen** av den aktuella åtgärden samt anges **minimikrav** så att de personer vars personuppgifter berörs har **tillräckliga garantier** för att uppgifterna på ett effektivt sätt är skyddade mot riskerna för missbruk. Det måste anges i lagstiftningen under vilka omständigheter och på vilka villkor en åtgärd avseende behandling av sådana uppgifter får vidtas, vilket säkerställer att ingreppet begränsas till vad som är strängt nödvändigt. Behovet av sådana garantier är särskilt stort när det är fråga om skyddet av särskilda kategorier av personuppgifter.

85. EDPB och EDPS noterar dessutom att offentliga myndigheter enligt artikel 17.3 i förslaget **inte får göra data tillgängliga för vidareutnyttjande i den mening som avses i direktiv (EU) 2019/1024**. Artikel 17.4 skulle emellertid medge utbyte av data mellan offentliga myndigheter i syfte att fullgöra de uppgifter som avses i artikel 15, eller delning av data med tredje parter om de offentliga myndigheterna har lagt ut "tekniska inspektioner eller andra funktioner" på dessa tredje parter. Med hänsyn till det breda tillämpningsområdet för artikel 15 definieras inte begränsningen av vidareutnyttjandet av data, däribland personuppgifter, på ett tillräckligt snävt sätt. I skäl 65 i förslaget anges dessutom följande: "Data som görs tillgängliga för offentliga organ och unionens institutioner, byråer och organ baserat på exceptionella behov bör endast användas för det ändamål som de begärdes för, om inte den datainnehavare som gjorde uppgifterna tillgängliga uttryckligen godkänt att de används för andra ändamål." EDPB och EDPS påminner om att i den mån begäran avser personuppgifter skulle all behandling för andra ändamål än för de som personuppgifterna samlades in omfattas av artikel 6.4 i den allmänna dataskyddsförordningen och/eller artikel 6 i förordning (EU) 2018/1725, oaktat datainnehavarens uttryckliga godkännande. EDPB och EDPS rekommenderar därför att nämnda bestämmelser ändras i enlighet med detta.
86. Enligt **artikel 21** i förslaget skulle offentliga myndigheter få vidareöverföra data **till fysiska eller juridiska personer i syfte att bedriva forskning kopplad till det ändamål för vilket data begärdes**. EDPB och EDPS påminner om behovet av **lämpliga skyddsåtgärder** som beaktar den eventuella känsligheten hos uppgifterna i fråga, i enlighet med artikel 89 i den allmänna dataskyddsförordningen och artikel 13 i förordning (EU) 2018/1725.
87. EDPB och EDPS erinrar också om, vilket anges i EDPB:s uttalande om paketet om digitala tjänster och datastrategin, att "[s]ärskild uppmärksamhet bör ägnas åt skyddsåtgärder för behandling för vetenskapliga forskningsändamål vilka säkerställer laglig, ansvarsfull och etisk datahantering, såsom **krav på förhandskontroll** av forskare som kommer att ha tillgång till stora mängder potentiellt känsliga personuppgifter"⁵³. EDPB och EDPS rekommenderar att dessa krav integreras i förslaget.
88. Beträffande artikel 18 i förslaget anser EDPB och EDPS att hänvisningen till sektorsspecifik lagstiftning (i vilken särskilda behov vad gäller tillgänglighet av data fastställs enligt artikel 18.2) bör specificeras. En särskild anmärkning gäller artikel 18.6, där behörigheten hos den myndighet som avses i artikel 31 fastställs, bland annat i händelse av överklagande av verkställandet av en begäran. Eftersom den begärande myndigheten kan vara en unionsinstitution, en unionsbyrå eller ett unionsorgan bör EDPS inkluderas i artikel 31, med en hänvisning till förordning (EU) 2018/1725. En hänvisning bör också inkluderas i denna bestämmelse till underrättelsen av begäran till den registrerade och till möjligheten

⁵² Se domstolens dom i målet C-623/17, *Privacy International mot Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs*, ECLI:EU:C:2020:790, punkt 68.

⁵³ EDPB, *Uttalande om paketet om digitala tjänster och datastrategin*, antaget den 18 november 2021, s. 7.

för den registrerade (inte bara för datainnehavaren) att bestrida begäran, liksom till den registrerades rätt till ett effektivt rättsmedel mot begäran.

89. När det gäller artikel 19 i förslaget noterar EDPB och EDPS att den breda definitionen av *ändamål* även försvagar skyddsåtgärden enligt artikel 19.1 a. Dessutom bör den tillämpliga lagringstiden, beroende på databehandlingens ändamål, definieras tydligt redan från början.
90. I artikel 16.2 i förslaget anges följande: "Rättigheterna enligt detta kapitel *ska inte utövas* av offentliga organ [...] *för att bedriva* verksamhet som syftar till att förebygga, utreda, avslöja eller lagföra brott eller administrativa överträdelse eller verkställa straffrättsliga påföljder, eller för tull- eller skatteförvaltning. Detta kapitel *påverkar inte* tillämplig unionslagstiftning eller nationell lagstiftning om förebyggande, utredning, avslöjande eller lagföring av brott eller administrativa överträdelse eller verkställighet av straffrättsliga eller administrativa sanktioner, eller för tull- eller skatteförvaltning" (kursiveringen har lagts till).
91. Som en inledande anmärkning noterar EDPB och EDPS att bestämmelsen i artikel 16.2 inte är förenlig med artikel 1.4, där det anges att förslaget, med alla dess bestämmelser, inte påverkar ett antal databehandlingar och behörigheter som delvis skiljer sig från de som anges i artikel 16.2. EDPB och EDPS noterar dessutom att det i skäl 60 i förslaget redan bekräftas att offentliga organ och unionens institutioner, byråer och organ bör *förlita sig på sina befogenheter enligt sektorslagstiftning* för utövandet av sina uppgifter när det gäller lagföring av brott och administrativa förseelser, verkställandet av straffrättsliga och administrativa påföljder samt insamlingen av data för skatte- eller tulländamål.
92. Med beaktande av deras uppdrag och den specifika karaktären hos de offentliga organ och unionsinstitutioner, unionsbyråer och unionsorgan som utför sådana uppgifter av allmänt intresse anser EDPB och EDPS dock att dessa enheter bör undantas från tillämpningsområdet för kapitel V som sådant. EDPB och EDPS anser i själva verket att dessa enheter *enbart* bör kunna kräva att datainnehavare tillgängliggör data i enlighet med de befogenheter som uteslutande föreskrivs i sektorsspecifik lagstiftning. EDPB och EDPS rekommenderar dessutom, framför allt när det gäller unionens institutioner, byråer och organ, att de enheter som skulle kunna begära data i enlighet med kapitel V, med vederbörlig hänsyn till de behörigheter som fastställs i deras grundrättsakter, uttryckligen identifieras i förslagets artikeldel.
93. Dessa rekommendationer påverkar inte behovet av att i tillräcklig detalj specificera den alltför breda definitionen av *allmänt nödläge* i artikel 2.10 som skulle motivera utövandet av befogenheten att få åtkomst till data.

3.8 Skyddsåtgärder för icke-personuppgifter i internationella sammanhang (kapitel VII i förslaget)

94. EDPB och EDPS välkomnar bestämmelserna om dataåtkomst i förslaget, vilka är begränsade till endast icke-personuppgifter och förefaller spegla bestämmelserna i artikel 48 i den allmänna dataskyddsförordningen. EDPB och EDPS noterar att framför allt artikel 27 främst gäller begäranden om åtkomst snarare än överföring. Begreppet *överföring* har en särskild innebörd i den allmänna dataskyddsförordningen som medför en skyldighet att definiera dem. För att undvika förvirring i samband med icke-personuppgifter föreslår EDPB och EDPS att det endast hänvisas till åtkomst, och att begreppet *överföring* stryks i denna artikel.

95. Dessutom skulle ett förtydligande vara på sin plats när det gäller samspelet mellan artikel 27.1 och artikel 27.2 och 27.3 i förslaget. EDPB och EDPS välkomnar formuleringen i artikel 27.1, vilken omfattar risker för statlig åtkomst till icke-personuppgifter som skulle strida mot unionsrätten eller den berörda medlemsstatens nationella lagstiftning. Lydelsen i slutet av bestämmelsen, "utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 eller 3", bör emellertid revideras så att det klargörs att åtgärderna i punkt 1 måste införas även utan en begäran om åtkomst till data från ett tredjeland. Eftersom information om en begäran inte alltid finns att tillgå är det viktigt att införa åtgärden för att undvika en sådan möjlighet till åtkomst. EDPB och EDPS frågar sig också om ordet "rimliga" i punkt 1 inte minskar effekten av åtgärderna. EDPB och EDPS föreslår att ordet "rimliga" stryks för att säkerställa åtgärdernas effektivitet, eller att det ersätts med ett mer tvingande uttryck, såsom "nödvändiga".
96. Vidare noterar EDPB och EDPS att leverantörer av databehandlingstjänster som tar emot ett domstolsbeslut eller ett beslut av en administrativ myndighet i ett tredjeland om att överföra eller ge åtkomst till icke-personuppgifter som innehas i unionen enligt artikel 27.3 i förslaget får begära ett yttrande från de behöriga myndigheterna eller organen i enlighet med förslaget för att avgöra om de tillämpliga villkoren för åtkomst är uppfyllda. EDPB och EDPS välkomnar denna bestämmelse som kräver samråd med den behöriga myndigheten i specifika fall. Följderna av den behöriga myndighetens yttrande specificeras dock inte i bestämmelsen. EDPB och EDPS föreslår därför att följande läggs till: "Om det i de behöriga myndigheternas yttrande konstateras att villkoren inte är uppfyllda, i synnerhet på grund av att beslutet rör kommersiellt känsliga uppgifter eller påverkar unionens eller dess medlemsstaters intressen i fråga om nationell säkerhet eller försvar, ska mottagaren inte ge åtkomst till uppgifterna".

3.9 Genomförande och verkställighet (kapitel IX i förslaget)

97. Som en allmän kommentar angående bestämmelserna om styrning i denna förordning vill EDPB och EDPS framhålla riskerna med förslaget till följd av att det saknas en harmoniserad tillsyn av tillämpningen av förordningen mellan medlemsstaterna; det finns inte någon europeisk mekanism för enhetlighet som kan säkerställa en enhetlig tillämpning av förordningen inom den inre marknaden och det föreskrivs inte heller några harmoniserade påföljder, vilket riskerar att leda till forumshopping.
98. I artikel 31 i förslaget föreskrivs att varje medlemsstat ska utse en eller flera behöriga myndigheter som ska ansvara för tillämpningen och genomförandet av dataakten, och att medlemsstaterna får inrätta en eller flera nya myndigheter eller förlita sig på befintliga myndigheter. EDPB och EDPS framhåller risken för operativa svårigheter till följd av utnämningen av fler än en behörig myndighet med ansvar för tillämpningen och genomförandet av förordningen. EDPB och EDPS är allvarligt oroad över att denna föreslagna styrningsstruktur kan leda till komplexitet och förvirring för både organisationer och registrerade samt till olika regleringsstrategier i unionen, vilket skulle påverka enhetligheten i fråga om övervakningen och genomförandet.
99. När det gäller sektorsmyndigheter är bestämmelsen i artikel 31.2 b tämligen vag och ger inte tillräcklig vägledning om ansvarsfördelningen mellan behöriga myndigheter, dataskyddsmyndigheter och sektorsmyndigheter i samband med genomförandet av förslaget, vilket riskerar att leda till överlappning och befogenhetskonflikter. Till exempel definieras inte den exakta rollen för de nationella myndigheter som har tillsynsansvar för konsumentskydd (som nämns i skäl 82 och artiklarna 36 och 37 i förordningen) i kapitel IX i förslaget. De olika behöriga myndigheternas befogenheter och uppgifter bör tydligt definieras, framför allt vad gäller genomförandet av de olika

bestämmelserna i förslaget. Som ett exempel rekommenderar EDPB och EDPS att medlagstiftarna fastställer vilken myndighet som ska ansvara för tillämpningen och genomförandet av kapitel IV i förslaget om oskäliga villkor i samband med åtkomst till och användning av data mellan företag. Dessutom bör samspelet mellan styrningsmodellen i förslaget och modellerna i sektorsspecifik lagstiftning (t.ex. med de behöriga myndigheter som fastställs i förordningen om ett europeiskt hälsodataområde) beskrivas närmare och förtydligas för att säkerställa rättssäkerheten och undvika förvirring.

100. EDPB och EDPS välkomnar utnämningen av dataskyddsmyndigheter som behöriga myndigheter med ansvar för att övervaka tillämpningen av förslaget i den mån det gäller skydd av personuppgifter (artikel 31.2 a). Denna utnämning är viktig för att undvika oförenlighet och möjliga konflikter mellan bestämmelserna i denna förordning och den allmänna dataskyddsförordningen, och för att bevara den grundläggande rätt till skydd av personuppgifter som fastställs i artikel 16 i EUF-fördraget och i artikel 8 i stadgan. Tillsynsmyndigheternas behörighet gäller dock "[u]tan att det påverkar tillämpningen av punkt 1". Det är oklart hur denna bestämmelse skulle kunna påverka behörigheten för tillsynsmyndigheter för dataskydd och sektorsmyndigheter. Av det skälet uppmanar EDPB och EDPS medlagstiftaren att ändra bestämmelsen och undanröja alla tvetydigheter.
101. Vidare är det oklart hur artikel 31.1 samspelar med artikel 31.4 i förslaget. Förslaget innehåller många scenarier som brister i tydlighet. EDPB och EDPS anser att förslaget, såsom det är formulerat i nuläget, kan leda till befogenhetskonflikter, komplexitet för organisationer och registrerade samt fragmenterad tillsyn mellan medlemsstaterna. Av tydlighetsskäl rekommenderar EDPB och EDPS därför att följande formulering (artikel 31.2) stryks: "Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 i denna artikel gäller följande". EDPB och EDPS riktar också en stark rekommendation till medlagstiftarna att förtydliga artikel 31.1 och 31.4 och fastställa tydliga bestämmelser om utnämningen av behöriga myndigheter, dataskyddsmyndigheter, sektorsmyndigheter och samordnande myndigheter vad gäller ansvarsfördelningen mellan dessa myndigheter och samarbetsmekanismen. EDPB och EDPS vill särskilt uppmärksamma att förslaget saknar definierade befogenheter och uppgifter för den samordnande behöriga myndigheten, och rekommenderar att medlagstiftaren korrigerar detta.
102. I artikel 31.3 i förslaget fastställs medlemsstaternas skyldighet att säkerställa att respektive uppgifter och befogenheter för de behöriga myndigheter som utsetts i enlighet med punkt 1 i den artikeln är tydligt definierade. EDPB och EDPS noterar att många av dessa befogenheter och uppgifter liknar dem som tilldelas tillsynsmyndigheterna för dataskydd enligt artikel 58 i den allmänna dataskyddsförordningen. EDPB och EDPS anser dock att artikel 31.3 i förslaget inte harmoniserar de behöriga myndigheternas uppgifter och befogenheter mellan medlemsstaterna och att samspelet mellan denna bestämmelse och den allmänna dataskyddsförordningen är oklart. Det framgår inte heller hur de uppgifter och befogenheter som förtecknas i artikel 31.3 i förslaget kommer att påverka de uppgifter och befogenheter som utövas av tillsynsmyndigheterna för dataskydd när de övervakar tillämpningen av förordningen i den mån det gäller skydd av personuppgifter. Artikel 31.2 a skulle kunna låta förstå att de uppgifter och befogenheter som utövas av tillsynsmyndigheterna för dataskydd ska vara de som föreskrivs i kapitlen VI och VII i den allmänna dataskyddsförordningen. Det är dock oklart huruvida nya uppgifter och befogenheter ska tilldelas dessa myndigheter genom förslaget, och om så är fallet, hur de sistnämnda kommer att samspela med de uppgifter och befogenheter som tilldelas tillsynsmyndigheterna för dataskydd genom den allmänna dataskyddsförordningen. För att säkerställa en tydlig och enhetlig tillsyn rekommenderar EDPB och

EDPS en tydlig definition av den tilltänkta rollen för tillsynsmyndigheterna för dataskydd inom ramen för förslaget.

103. EDPB och EDPS välkomnar artikel 31.6 i förslaget, där det föreskrivs att de behöriga myndigheterna ska stå fria från all yttre påverkan och får varken begära eller ta emot instruktioner från någon annan enhet. För att förtydliga och stärka denna bestämmelse rekommenderar EDPB och EDPS att det uttryckligen anges i förslaget att de behöriga myndigheterna är oberoende.
104. Enligt artikel 32.1 i förslaget ska fysiska och juridiska personer, utan att det påverkar något annat administrativt prövningsförfarande eller rättsmedel, ha rätt att enskilt eller, i förekommande fall, kollektivt lämna in ett klagomål till den relevanta behöriga myndigheten i den medlemsstat där de har sin vanliga vistelseort, sin arbetsplats eller sin etableringsort, om de anser att deras rättigheter enligt denna förordning har kränkts.
105. Rätten att lämna in ett klagomål i enlighet med artikel 32 kan ge upphov till operativa svårigheter, eftersom det är oklart hur fysiska eller juridiska personer kommer att avgöra om personuppgifter berörs och vilken myndighet som är behörig att hantera deras klagomål. EDPB och EDPS riktar en stark rekommendation till lagstiftaren att inrätta en klar och exakt samarbetsmekanism för hanteringen av klagomål mellan behöriga myndigheter (dvs. tillsynsmyndigheter för dataskydd, sektorsmyndigheter och samordnande myndigheter) liksom en tydlig kontaktpunkt för de klagande. EDPB och EDPS anser att artikel 32.2 och 32.3 är otillräcklig och inte innehåller tillräcklig information varken för klagande eller tillsynsmyndigheter. EDPB och EDPS rekommenderar att de samordnande myndigheterna utses till kontaktpunkt för alla klagomål som rör denna förordning, med uppgiften att vidarebefordra dem till andra relevanta myndigheter. EDPB och EDPS rekommenderar särskilt att det i kapitel VIII uttryckligen anges att den allmänna dataskyddsförordningen inte påverkas av denna artikel.
106. Det är också oklart hur denna bestämmelse kommer att samspela med mekanismen för en enda kontaktpunkt som föreskrivs i artikel 56 i den allmänna dataskyddsförordningen för gränsöverskridande behandling i den mån det gäller personuppgifter.
107. EDPB och EDPS noterar dessutom att det saknas specifika bestämmelser om rätten till ett effektivt rättsmedel för fysiska eller juridiska personer som påverkats av en underlåtenhet att agera på ett klagomål som ingetts till behöriga myndigheter eller av beslut av behöriga myndigheter enligt förslaget. Detta kan leda till parallella och oförenliga ordningar mellan genomförandet enligt den allmänna dataskyddsförordningen (som föreskriver en rätt till effektiva rättsmedel) och förslaget.
108. EDPB och EDPS noterar att det i skäl 82 liksom i artiklarna 36 och 37 i förslaget föreskrivs en möjlighet att utnyttja EU:s mekanism för nätverket för konsumentskyddssamarbete och möjliggöra representativa åtgärder genom en ändring av bilagorna till förordning (EU) 2017/2394 och direktiv (EU) 2020/1828. Det är oklart hur och i vilken utsträckning mekanismen för nätverket för konsumentskyddssamarbete kommer att samspela med den rätt att lämna in ett klagomål som föreskrivs i denna artikel.
109. När det gäller artikel 33 noterar EDPB och EDPS att förslaget inte harmoniserar påföljderna för överträdelse av förslaget (det specificeras inte heller vilka överträdelse som ska bestraffas, vilka bötesbelopp som ska gälla för överträdelse av bestämmelserna eller vilka myndigheter eller organ som ska vara behöriga att tillämpa sådana påföljder). Exempelvis är det oklart vilken myndighet som kommer att ansvara för genomförandet av artikel 5.2, där grindvakter förbjuds från att agera som en tredje part med vilken en användare kan dela sina data, och hur genomförandet kommer att

organiseras samt vilka påföljder som kommer att vara tillämpliga. EDPB och EDPS rekommenderar att medlagstiftaren klargör samspelet mellan förslaget och rättsakten om digitala marknader beträffande genomförandet av denna bestämmelse och tillämpliga påföljder.

110. EDPB och EDPS noterar att denna bestämmelse, genom att begränsa förslagets verkställbarhet (möjligheten att utdöma harmoniserade påföljder), och möjligtvis också genom att ge upphov till forumshopping för den mest överseende medlemsstaten, skadar det angivna syftet med förslaget, dvs. att säkerställa en rättvis fördelning av datauppgifternas värde bland aktörerna i dataekonomin.
111. När det gäller artikel 34 rekommenderar EDPB och EDPS att kommissionen rådgör med Europeiska dataskyddsstyrelsen när den sammanställer och rekommenderar icke-bindande standardavtalsvillkor för åtkomst till och användning av data, i den mån det gäller personuppgifter.
112. EDPB och EDPS noterar slutligen att det saknas en europeisk samarbetsram i förslaget. Med beaktande av förslagets inverkan i medlemsstaterna, och den stora mängd gränsöverskridande behandling som kan komma att omfattas av förordningen, är det tämligen förvånande att förslaget inte innefattar någon tydlig mekanism för europeiskt samarbete för att säkerställa en enhetlig tillämpning bland medlemsstaterna (särskilt med avseende på hanteringen av klagomål och med hänsyn till en möjlig medverkan av olika behöriga sektorsmyndigheter). EDPB och EDPS noterar att artikel 31.3 f i förslaget är otillräcklig i detta avseende och rekommenderar medlagstiftaren att fastställa tydliga regler för att underlätta samarbetet mellan de olika berörda myndigheterna.
113. EDPB och EDPS välkomnar utnämningen av nationella dataskyddsmyndigheter som behöriga myndigheter med ansvar för att övervaka tillämpningen av förslaget i den mån det gäller skydd av personuppgifter, och uppmanar medlagstiftarna att också utnämna nationella dataskyddsmyndigheter som samordnande behöriga myndigheter enligt förslaget.
114. Dataskyddsmyndigheterna har en unik expertis, både rättslig och teknisk, när det gäller att övervaka databehandlingens efterlevnad, ge vägledning till digitala aktörer och registrerade samt använda mekanismen för inbördes reglering, vilket sätter dem i centrum för det digitala regleringslandskapet.
115. Med tanke på att den allmänna dataskyddsförordningen är tillämplig när personuppgifter och icke-personuppgifter i ett dataset hänger ouplösligt samman anser EDPB och EDPS vidare att dataskyddsmyndigheternas roll bör stå fast i styrningsstrukturen i förslaget. Medlagstiftarna bör se till att denna styrning speglar företrädet för den grundläggande rätten till skydd av personuppgifter som fastställs i artikel 16 i EUF-fördraget och i artikel 8 i stadgan, och att dataskyddsmyndigheternas oberoende bevaras.
116. Utnämningen av andra samordnande behöriga myndigheter än dataskyddsmyndigheter skulle kunna påverka enhetligheten i samband med övervakningen av tillämpningen av bestämmelserna i den allmänna dataskyddsförordningen och leda till verklig komplexitet för digitala aktörer och registrerade.
117. EDPB och EDPS noterar att EDPS endast nämns i artikel 33.4 i förslaget, som avser påföljder (för överträdelse av bestämmelserna om offentliga myndigheters åtkomst till data, kapitel V), och inte anges som behörig myndighet i artikel 31 i förslaget. Med hänsyn till den **tillsynsroll** som EDPS har i egenskap av dataskyddsmyndighet för unionens institutioner, byråer och organ, liksom det faktum att vissa av unionens institutioner, byråer och organ också kan agera som användare eller datainnehavare i den mening som avses i förslaget, rekommenderar EDPB och EDPS att det i **artikel 31.2 a hänvisas**

till EDPS som behörig myndighet för tillsynen av hela förslaget i den mån det gäller unionens institutioner, byråer och organ. Det bör dessutom klargöras att artikel 62 i förordning (EU) 2018/1725, i relevanta fall, ska gälla i tillämpliga delar.

Bryssel den 4 maj 2022

För Europeiska dataskyddsstyrelsen

Ordföranden

(Andrea Jelinek)

För Europeiska datatillsynsmannen

Europeiska datatillsynsmannen

(Wojciech Wiewiorowski)